

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Știrbu Viorica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 17 din Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Alexandru Știrbu și Vioricăi Știrbu privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-347/24
NR. PIGD 2-23025162-01-2r-14082024)*

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal; nesolicitarea repunerii în termen

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Moldovanu)
Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Știrbu Viorica

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1 La data de 16 februarie 2023 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 17 din Chișinău, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Știrbu și Vioricăi Știrbu privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin încheierea din 21 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 din Chișinău, în procedura falimentului, a fost acceptată și primită în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă.

3. Prin hotărârea din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea. S-a încasat, în mod solidar, de la Alexandru Știrbu și Viorica Știrbu, în beneficiul ÎMGFL nr. 17 din Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru serviciile comunale - bon nr.1 (deservire bloc, transportare deșeuri, antena TV colectivă, deservire echipament tehnic), formată în perioada: 01.04.2022-01.12.2022, în sumă de 658,50 lei, bon nr.2 (apă potabilă și apă menajeră), formată în perioada: 01.04.2022-01.12.2022, în sumă de 1796,14 lei și consumul energiei termice, formată în perioada: 01.08.2020-01.12.2022, în sumă de 10641,67 lei, iar în total suma de 13096,31 lei pentru apartamentul nr. xxxxx. S-a încasat, în mod solidar, de la Alexandru Știrbu și Viorica Știrbu, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 392,88 lei.

4 Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 25 aprilie 2024, Viorica Știrbu a declarat apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

5. Prin încheierea din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Știrbu Viorica ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

6. La 25 iulie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Știrbu Viorica a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel.

7. În motivarea recursului a indicat că nu i-a fost adus la cunoștință despre examinarea cauzei în prima instanță, constatându-se și lipsa expedierii către participanții procesului a dispozitivului hotărârii.

8. La 14 august 2024 Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului ÎMGFL nr. 17 din Chișinău copia recursului, cu informarea despre posibilitatea depunerii referinței asupra recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

10. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea”.

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

13. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului”.

14. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel”.

15. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116”.

16. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură”.

17. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

18. Art. 276³ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare”.

19. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor”.

20. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”

21. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare”.

22. Pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

23. Potrivit pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mîină proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmînează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

24. Pct. 102 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

25. Pct. 101 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și pentru trimiterile EMS și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de

destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare” se păstrează timp de 7 zile calendaristice.

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Din materialele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 29 mai 2024, fiind notificată recurenteii la data de 10 iulie 2024 la (f.d. 46). Prin urmare, recursul depus la data de 25 iulie 2024 (f.d. 56) este în termen.

27. Hotărârea primei instanțe a fost emisă la data de 21 septembrie 2023 cu pronunțarea dispozitivului (f.d. 35). Din sensul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că termenul de declarare a apelului a început să curgă la 22 septembrie 2023 și a expirat la data de 23 octombrie 2023. Cererea de apel, însă, a fost depusă la data de 25 aprilie 2024, cu depășirea vădită a termenului.

28. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, precum că apelanta a depus apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

29. Instanța de recurs remarcă că în cazul omiterii termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut repunerea în termen în condițiile art. 116 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

30. Din cererea de apel nu rezultă că apelanta a solicitat repunerea în termen a apelului.

31. În acest context, argumentul invocat de Știrbu Viorica că nu a primit dispozitivul hotărârii instanței de fond și nu a cunoscut despre litigiul actual dedus judecătii, ar putea fi relevant pentru o eventuală repunere în termen a apelului, care, însă, nu s-a solicitat.

32. Mai mult, din materiale cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost remis pe adresa apelantei (str. xxxxx), dovada recepției constituind avizul de recepție contra semnătură anexată la dosar (f.d. 38). Anume această adresă este indicată în cererea de apel.

33. De asemenea, materialele cauzei atestă că și încheierea din 21 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 17 din Chișinău, a fost acceptată și primită în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă, a fost expediată în adresa intimaților Știrbu Alexandru și Știrbu Viorica, însă plicul cu corespondența a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 29). Acest fapt se echivalează cu neprezentarea la oficiul poștal pentru ridicarea corespondenței, în condițiile în care adresa de corespondență s-a dovedit a fi corectă - str. xxxxx. Neprezentarea părților la oficiul poștal pentru ridicarea trimiterii poștale reprezintă refuz de a o recepționa. Or, este responsabilitatea destinatarului de a ridica de la oficiul poștal trimiterea poștală.

34. Astfel, deși, cauza civilă s-a examinat în lipsa părților, în procedura cererilor cu valoare redusă, prima instanța și-a onorat obligația de a înștiința părțile

despre litigiul ce urmează a fi examinat și procedura de examinare, precum și a expediat actele procedurale în adresa părților, inclusiv dispozitivul hotărârii judecătorești.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, precum că apelantul a depus apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

36. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră corectă concluzia instanței de apel de restituire a apelului declarat de Știrbu Vera.

37. Soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 29 mai 2024 este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

38. Admiterea spre examinare a unui apel tardiv ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

39. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

40. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul depus de Știrbu Viorica.

Menține încheierea din 29 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 17 din Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Alexandru Știrbu și Vioricăi Știrbu privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă